

Nederlandse legkippensector krijgt salmonella niet onder controle

nieuws

In de Nederlandse legkippensector worden steeds meer gevallen van Salmonella Enteritidis vastgesteld. Dat blijkt uit recent onderzoek gepubliceerd bij [Eurosurveillance](#). Sinds medio 2023 blijft het aantal besmette kippen gestaag toenemen. Hoewel de toename momenteel beperkt blijft tot Nederland, vrezen onderzoekers voor een verspreiding naar andere Europese landen.

12 AUGUSTUS 2025 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 AUGUSTUS 2025 18:40

Ruben De Keyzer

Lees meer over:

dierziekten

pluimveehouderij

ei

gezondheid

Het aantal humane infecties met salmonella enteritidis of SE is op enkele jaren tijd met meer dan een derde gestegen, van een jaarlijks gemiddelde van 281 tussen 2017 en 2019 tot een gemiddelde van 427 in 2023 en 401 in 2024. In de eerste zes maanden van 2025 werden 209 gevallen gemeld, tegenover 180 in dezelfde periode in 2024. De stijging valt samen met een 2,5-voudige toename van het aantal positieve tests bij koppels leghennen. Wanneer SE wordt aangetroffen op een Nederlands legkippenbedrijf, is ruiming niet verplicht. Wel krijgen alle eieren binnen een positieve stal onder meer een warmtebehandeling om ze veilig te maken. Wanneer de legkippen hun cyclus doorlopen hebben, moet het hok grondig gereinigd en gedesinfecteerd worden. Pas daarna kan een nieuw koppel leghennen worden geïntroduceerd.

Kippen aten besmette eierschalen

Volgens de studie was de toename in 2023 zeer waarschijnlijk te wijten aan een grote uitbraak toen eierschalen van positieve dieren onvoldoende waren behandeld voordat ze aan het pluimveevoer werden toegevoegd. In de pluimveesector is het gebruikelijk om de eierschalen van kippen te malen en tussen het voer te mengen, vanwege hun hoge calciumgehalte. Pluimvee wordt (meestal) niet ziek door deze bacterie, maar onderzoekers zagen na dit incident een evenredige stijging van het aantal ziektegevallen bij mensen. De uitbraak, die in de eerste helft van 2023 begon, resulteerde in 151 besmette gevallen in 2023, 27 in 2024 en 31 in 2025 tot en met juni.

In absolute aantallen lijken deze cijfers niet bijster hoog, maar het Nederlandse RIVM vermoedt dat de besmettingscijfers een grove onderschatting zijn. Zo zou slechts 1 op de 20 tot 1 op de 30 salmonella-infecties daadwerkelijk worden gemeld of gediagnosticeerd. Omdat veel mensen met salmonella thuis uitzieken zonder de dokter te bezoeken, wordt er vaak geen laboratoriumtest gedaan. Wanneer er sprake is van bijvoorbeeld 150 gemelde besmette gevallen per jaar, dan kan het werkelijke aantal infecties tussen de 3.000 tot 4.500 gevallen liggen.

Gevaarlijk voor de mens?

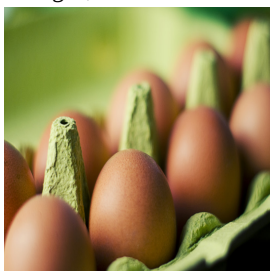
Wie met salmonella besmette eieren eet, zal soms pas dagen later de eerste ziekteverschijnselen voelen. Bij gezonde mensen is de incubatietijd van salmonella 6 tot 72 uur. De gebruikelijke klachten zijn diarree, koorts, buikpijn en misselijkheid. Voor de meeste mensen betekent salmonella vier tot zeven dagen uitzielen, zonder behandeling. Bij kwetsbare personen is er risico op meer ernstige gevolgen, zoals uitdroging of sepsis. Soms kan salmonella ook leiden tot langdurige klachten zoals prikkelbaredarmsyndroom.

Na de grote uitbraak in 2023, hebben de onderzoekers vele kleine besmettingsclusters zien ontstaan in 2024 en 2025. Met behulp van DNA-onderzoek kan men zelfs zien welke weg het virus heeft afgelegd. Met behulp van volledige genoomsequencing hebben wetenschappers 38 niet-reisgerelateerde clusters geïdentificeerd in 2023, 42 in 2024 en tot nu toe 22 in 2025.

Meer ziekte door langer levende kippen

De aanhoudende toename van salmonella enteritidis is echter niet volledig te wijten aan restbesmettingen na de grote uitbraak in 2023. De onderzoekers wijzen bijvoorbeeld ook op de verlengde productieve levensduur van kippen als mogelijke oorzaak, waardoor ze kwetsbaarder kunnen worden naarmate de door vaccinatie opgewekte immuniteit na verloop van tijd afneemt. Verder ziet men geregeld herinfecties. Bovendien betekenen de lange testintervallen (één keer per vijftien weken) dat besmette eieren soms langdurig in omloop blijven.

Het RIVM heeft begin 2025 een responsteam opgericht. De aanwezigheid van veel kleine clusters wijst op een breed transmissiepatroon in plaats van een uitbraak met één bron. Als gevolg daarvan waren de aanbevolen beheersmaatregelen gericht op de hele sector. Mogelijke interventies zijn onder meer het verhogen van de testfrequentie bij legkippen om de periode waarin besmette eieren op de markt worden gebracht te verkorten, het helpen beperken van de blootstelling van mensen of het sneller verwijderen van positieve legkippen om de infectiedruk in de bredere legkippensector te verlagen, waardoor het risico op verdere verspreiding tussen bedrijven wordt verminderd.

Uitgelicht

Gerechtelijk onderzoek naar pluimveebedrijf dat mogelijk bewust met salmonella besmette eieren verkocht

nieuws

Het gerecht van Antwerpen heeft een onderzoek opgestart naar een pluimveebedrijf in Geel dat mogelijk bewust eieren met salmonella toch verkocht als tafeleieren. In

januari wa...

🕒 24 JUNI 2025

[Lees meer](#)

Bron: Eigen berichtgeving, Foodlog.nl, Eurosurveillance, nvwa.nl

Beeld: ILVO

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17

1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltmieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

